

DE NOORDER LINGEN

vooropleiding
theater

Bestuursverslag 2022

INHOUDSOPGAVE

- Voorwoord
- Personeel & Organisatie
- Activiteiten:
 - Opleiding
 - Productiegroep
 - Voorstellingen
- Hoe we onszelf laten zien
- Samenwerking
- Financiën
- Tot slot

Jaarverslag 2022

Stichting De Noorderlingen
Bloemsingel 10b
9712 KZ Groningen

telefoon 050 - 577 22 06
mail@denoorderlingen.nl
www.denoorderlingen.nl

VOORWOORD

De Noorderlingen: in het hart van Talent

'Talent' zit verweven tot in de haarvaten van De Noorderlingen. We ontdekken het als het jong is, we laten het groeien, we helpen het zich te ontwikkelen. In een professionele en veilige omgeving geven we het de kans te rijpen en op te bloeien. We leren het, in samenwerking met anderen, op eigen benen te staan en naar buiten te treden. Zodat het uiteindelijk zijn vleugels kan uitspreiden in het theatervak: de vloer op en de wereld in. In Groningen, in Noord-Nederland, in binnen- en buitenland. Zo zijn we, als unieke theatervooropleiding in Noord-Nederland, onmisbaar in het hart van Groningen, City of Talent.

Het jaar 2022 stond in het teken van de verhuizing naar ons nieuwe huis in **de Kunstwerf**. Van het oude vervallen pandje naar een prachtig gebouw midden in de stad, met onze samenwerkingspartners als burens. Het innemen van een nieuwe plek heeft tijd, geld en aandacht nodig én geeft ook de nodige positieve energie en teamspirit. Het gebouw werd casco opgeleverd en we waren zelf verantwoordelijk voor de verhuizing, het schilderwerk en de totale inrichting van het nieuwe gebouw. Dit alles vroeg extra arbeid wat we met ons eigen team, aangevuld met ouders en professionele klusmensen, hebben volbracht. Ondanks ons voornemen om keuzes te maken in het aantal activiteiten hebben we het zo kunnen organiseren dat we gefaseerd toch alles hebben gedaan wat we anders in een seizoen ook doen. Het einde van de laatste lockdown januari 2022 gaf de juiste gezamenlijke focus en energie. We organiseerden een afscheidsceremonie op de Travertijnsstraat en een feestelijke opening op de Kunstwerf en startten alle activiteiten vanaf april op de nieuwe plek. Een Noorderlingen-(t)huis waarmee niet alleen wij en ons werk gewaardeerd worden, maar ook een inspiratieve plek voor anderen. En nu zijn we geland!

In post coronatijd zijn creativiteit en veerkracht broodnodig. Uit onderzoek blijkt dat er grote zorgen zijn over het psychisch welbevinden van jongeren. Juist nu spelen De Noorderlingen een belangrijke rol; we bieden onze jonge generatie perspectief. Onze lessen op maat en persoonlijke aandacht creëren community en verbinden. Het is bewonderingswaardig om de toewijding en mentaliteit bij zowel de spelers als de docenten te zien, ondanks de soms moeilijke omstandigheden. De spirit en noodzaak om ons werk te blijven doen is groot. Tegelijkertijd geven we ook nu in de naweeën van de coronapandemie, en in de herstelperiode van de gehele sector, tijd en aandacht aan het welzijn van het team en onze jonge spelers.

In deze kunstenplanperiode kunnen we een aantal van onze eerdere ambities eindelijk uitwerken en uitvoeren. De landelijk toegekende subsidie van het Fonds voor Cultuurparticipatie, de steun van de Gemeente en de Provincie Groningen, als ook de verhuizing naar de Kunstwerf, geven ons aan alle kanten eindelijk ruimte! Door actief samen te werken en krachten te bundelen groeien wij in ons bereik.

We verscherpten ons werk vanuit de uitgangspunten:

- Verdieping en kwaliteitsbewaking van het curriculum
- Aangaan van duurzame samenwerkingen
- Verbreden van de activiteiten op ondernemerschap
- Vergroten van ons bereik en onze zichtbaarheid
- Verantwoordelijkheid nemen in ontwikkeling van visie en uitvoering Code Diversiteit en code Fair Practice.
- Focus op verbeterpunten bedrijfsvoering en ondernemerschap
- Versterken van de keten van talentontwikkeling.

Dit seizoen verrijkten we het docententeam met uitgesproken makers, werkten we nauw samen binnen de Kunstwerf, speelden we in de provincie met Theater Na de Dam, startten we de Filmschool, werkten we internationaal samen met Das Letzte Kleinod, bespraken we nieuwe plannen met Back2Back, steunden we als talentontwikkelaars Station Noord, stonden leerlingen iedere avond vol noodzaak op de vloer, konden we werkpresentaties live uitvoeren, zorgde Wijd Open voor een bruisend weekend in eigen huis en bracht Project Look een diversiteit aan jongeren en publiek samen.

Ook dit jaar startte er weer een groot aantal Noorderlingen verspreid over het hele land aan een kunstvakopleiding! We volgen de talenten op de voet, tijdens hun opleiding en als ze werkzaam zijn in het veld. De kracht, de eigenzinnigheid en de intensiteit van ons werk met talentvolle Noorderlingen reikt tot ver buiten Groningen!

In ons Plan van Aanpak 2021-2024: *-de vloer op en de wereld in-* omschrijven we onze visie, werkwijze, speerpunten en ambities. Wat we het afgelopen jaar hebben gedaan staat in dit jaarverslag 2022.

Namens het bestuur van Stichting De Noorderlingen
Bartho Smit, voorzitter en Lotte Lohrengel, artistiek directeur
29 maart 2023

'Een kunstenaar is ten diepste een onderzoeker. Altijd speurend naar onbekende, onbegrensde wegen. Zo willen wij dat onze docenten en makers werken op de vloer. Zo willen wij ook werken als organisatie. Onze identiteit, onze waarden en onze unieke kwaliteit blijven fier overeind. Tegelijkertijd vinden we onszelf opnieuw uit, meebewegend met de veranderende wereld om ons heen'.

Lotte Lohrengel

PERSONEEL & ORGANISATIE

Team

We organiseren onze activiteiten met een kleine vaste kern, aangevuld met freelancers, stagiairs en vrijwilligers. De samenstelling van het kernteam is voldoende voor het realiseren van de kernactiviteiten; voor alle extra activiteiten en/of grotere projecten zetten we extra freelancers in. Het personeelsbeleid, aangestuurd door de artistiek directeur, gaat uit van ieders kwaliteiten en inbreng. We streven naar een organisatie die past bij het hoge niveau van onze lessen en producties en bij onze positie in het culturele bestel.

Belangrijke stap in deze cultuurnota-periode is vanaf 2021 het volgen van de CAO Toneel en Dans met vergoeding conform referentiefuncties en het bijdragen aan pensioenen.

We vormen een sterk professioneel en divers team, dat in een veilige werksfeer vanuit een gezamenlijke visie opereert. Een team dat in balans, efficiënt en flexibel zijn individuele capaciteiten op meerdere terreinen kan inzetten en nieuwe uitdagingen aanpakt.

Dit bereiken we door:

- Werkgeluk en welbevinden niet uit het oog te verliezen.
- Ons bewust te zijn van hoe we werken.
- Meer ruimte en tijd te creëren voor persoonlijke ontwikkeling en groei.

We evalueren onze werkprocessen en voeren individuele personeelsgesprekken. Vanuit de vragen: wat gaat er goed, waar loop ik tegenaan en wat vind ik dat er beter kan. Wat heb ik daarvoor nodig, van mezelf, van een collega of van een ander (buitenshuis)? Dit proces is een organisch verweven onderdeel van ons wekelijks werkoverleg.

In de komende beleidsperiode werken we eraan om op alle punten te voldoen aan de vijf kernwaarden van de Fair Practice Code: solidariteit, duurzaamheid, diversiteit, vertrouwen en transparantie. We voeren daarbij een toekomstgericht beleid met budget voor scholing, planmatig over vier jaar ingezet opdat iedere medewerker een keer een ontwikkelingsstap kan maken. De werkbelasting wordt zorgvuldig gepland en geëvalueerd. Op dit moment (dec '22 -mrt '23) doen we mee aan de door Kunsten'92 en Platform ACCT ontworpen Fair Practice workshop, pilot van de gemeente Groningen.

Bij vacatures benoemen we 'must have' kwaliteiten, in combinatie met 'nice to have' kwaliteiten. Zo waarborgen we duurzaam onze kwaliteit en expertise en is er ruimte voor verdieping en diversiteit.

Met de afgelopen corona jaren lag de focus ook op het welbevinden van de werknemers en het vinden van nieuwe werkstructuren. Onze geplande BHV voor medewerkers kon geen doorgang vinden in 2021 en heeft in september 2022 plaatsgevonden.

Bij aanvang van het seizoen '21/'22 zijn we dan ook gestart om met iedereen een persoonsgesprek te voeren (artistiek directeur met medewerkers; zowel van kantoor als docenten) over het eigen werkgeluk en welbevinden, over ambities en wensen, als ook de uitnodiging om te reflecteren op het beleid en visie van De Noorderlingen. Afgelopen jaar hebben een aantal medewerkers level 1 van de Deep Democracy methode gehaald. Dit resulteerde in drie medewerkers die nu de nieuwe gespreksmethodieken en de Deep Democracy werkwijze kunnen toepassen in het werk.

Naar aanleiding van de persoonlijke functioneringsgesprekken en teamoverleggen hebben we voor de periode '22/'23 gekozen voor de gezamenlijke workshops: *Bias en Alba training* waarbij de een meer gaat over maatschappelijk relevante input en een ander meer gericht is op persoonlijke ontwikkeling binnen teamverband. Voor scholing is jaarlijks een bedrag van € 5.000,- opgenomen.

Docenten

Brenda Hauer, Fabian van der Dussen, Kaz Schonebeek, Mariëtte Berbee, Lies van de Wiel, Mads Wittermans, Max Wind, Nathalie Roux, Nicole Bakker Cain, Sander Roux, Sara Scholten, Sieger Baljon, Tim van der Molen en Lotte Lohrengel verzorgen het lesprogramma.

Dit team wordt aangevuld met stagiaires van de landelijke kunstvakopleidingen o.a. Toneelschool Arnhem, Toneelacademie Maastricht, Toneelschool Amsterdam, Docent Theater Leeuwarden en het Noorderpoortcollege. Ook zijn er regelmatig extra workshops en activiteiten met makers, oud-Noorderlingen en gastdocenten.

Bestuur

Stichting De Noorderlingen werkt volgens de 9 principes van de Code Cultural Governance. Het bestuur is evenwichtig samengesteld en bestaat uit drie tot zeven leden met een divers profiel van deskundigheid, ervaring, m/v/x, leeftijd, (culturele) achtergrond en vertegenwoordiging namens de ouders. Er is een mooie balans in diverse specialisaties en de groep ouders van deelnemers is vertegenwoordigd in het bestuur, iets dat we als organisatie die met jongeren werkt erg belangrijk vinden in het kader van vertrouwen en verantwoordelijkheid. Het schema van aftreden wordt gevolgd en vacatures worden breed uitgezet in het gehele netwerk en via de culturele vacaturesite. In 2022 is een bestuurslid namens de ouders afgetreden en een nieuw bestuurslid namens de ouders toegetreden.

We realiseren ons dat ons bestuur behoorlijk 'wit' is en dat het daarmee op het gebied van culturele diversiteit nog te weinig representatief is. Deze tijd vraagt om een andere aanpak zoals erkend in ons Plan van Aanpak. Voor vrijkomende posities zetten we hier dan ook actief op in. De directie informeert en rapporteert het bestuur regelmatig over beleid en prestaties. Aan de hand van de beleidsdoelstellingen en de jaarafrekening wordt getoetst of de doelstellingen behaald zijn. De financiële rapportages worden jaarlijks gecontroleerd door een accountant. Jaarlijks is er een functioneringsgesprek met de directie en een maal per twee jaar een zelfevaluatie van het bestuur, waarvan één keer, in 2021, onder externe begeleiding van Marisa Monsanto.

Diversiteit

Binnen ons personeelsbestand is ons docententeam een representatieve afspiegeling van de maatschappij. Ons team is samengesteld vanuit genderdiversiteit, is bi-cultureel vanuit sociale achtergrond en is intergenerationeel. Wij vinden het belangrijk om binnen ons docententeam representatieve rolmodellen te hebben, waardoor een brede groep jonge mensen zich vertegenwoordigd voelt door de Noorderlingen en zich welkom voelt. Zo werken we aan een diverse en inclusieve deelnemerspopulatie. Onze projecten tonen dat we zowel qua onderwerpen als samenwerkingspartners kiezen voor inclusiviteit.

Onze uitgangspunten ten aanzien van deelnemers

Niet iedereen in de samenleving heeft gemakkelijk toegang tot creativiteit. We proberen jong toneeltalent aan te boren in alle hoeken van de samenleving, ook daar waar dat misschien minder vanzelfsprekend is. Zo willen we bijdragen aan een diverse samenleving, waarin

mensen met uiteenlopende achtergronden hun talenten optimaal benutten en inzetten. Deze stap kan en moet je niet alleen zetten, maar altijd in dialoog met anderen.

- We faciliteren, samen met partners, talent dat de weg naar het kunstvakonderwijs minder goed weet te vinden en vergroten de diversiteit van de instroom (o.a. bij project Look).
- We zoeken naar niet-vanzelfsprekende allianties om ook maatschappelijke projecten onderdeel te laten zijn van ons curriculum (i.s.m. De Steeg en Jonge Harten).
- We speuren naar theatertalent in de Noordelijke provincies. We bouwen daartoe in dialoog met middelbaar onderwijs en jeugdtheaterscholen aan een wervingscampagne (o.a. Look / Back2Back). We werken daarin Kunstwerk-breed samen met o.a. NITE, De Steeg, Jonge Harten en Noordstaat.

Onze uitgangspunten ten aanzien van publiek

- We ontwikkelen nieuwe diensten 'buiten de deur' met onze werkwijze als *unique selling point* (Pilot 16+/Mbo-traject en Filmschool).
- We ontwikkelen producten en activiteiten om ook van betekenis te zijn voor andere (sociale) domeinen en doelgroepen en nemen zo een bredere rol in en met de samenleving (o.a. het project Look).
- We bundelen onze krachten samen met de Groningse podiumkunstinstituten en het onderwijs met als doel een sterk cultuuronderwijs en het bereiken van nieuw en inclusief publiek (Kunstwerk educatie-overleg/ Back2Back en project Look).
- Onze marketing en promotie richt zich niet zozeer op het vergroten van onze naamsbekendheid, als wel op het verbreden en verdiepen ervan naar meer en andere doelgroepen.

Onze uitgangspunten ten aanzien van personeel

- Bij vacatures voor zowel personeel als bestuur benoemen we 'must have' kwaliteiten, in combinatie met 'nice to have' kwaliteiten. Opdat een bredere groep potentiële kandidaten zich hierin kan herkennen.
- De samenstelling van een divers docententeam is van doorslaggevende betekenis voor ons curriculum. We kiezen voor een combinatie van vaste- en gastdocenten die het vak van binnenuit kennen. Ons team is evenwichtig samengesteld en bestaat uit vakmensen met een divers profiel van specialisme, ervaring, opleiding, m/v/x, leeftijd, (culturele) achtergrond.

Evaluatiestructuren

De gelaagdheid in de volle breedte van De Noorderlingen van speler, personeel en gastregisseur, tot docenten, kantoorteam en ook het bestuur toont ook direct de complexiteit en nood aan heldere structuren voor evaluatie en feedback.

We hebben de volgende evaluatietrajecten:

- Personeel (directie > werknemers: artistiek directeur met kantoor/docenten team)
- Bestuur (directie en zakelijk leiding > bestuur)
- Bestuur (functioneringsgesprek directie)
- Bestuur (zelfevaluatie > onafhankelijk inspirator)
- Deelnemers (spelers met docenten en elkaar)
- Docenten (docenten overleg)
- Project evaluaties (gast)regisseur > spelers en regisseur > Noorderlingen team
- Partner trajecten (artistiek directeur en zakelijk leider > partners én betrokken (zzp) medewerkers)

Binnen deze verschillende structuren beogen we om gezamenlijk tot werk/verbeterpunten te komen. De opgehaalde informatie die voortvloeit uit deze evaluaties vraagt per project en afdeling om gerichte acties. Soms gaat het over het functioneren van een werknemer of team, soms over het op maat aanpassen van het lesaanbod, soms gaat het over de samenstelling van een groep, een andere financiële strategie, toekomstbeleid, aangepaste draaiboeken, inspirerende plannen en follow-ups voortvloeiend uit een bestaand project etc.

De directie (artistiek leider Lotte Lohrengel) is de aanjager van deze gesprekken, zij hanteert een methode die uitgaat van alle stemmen en stuurt erop aan dat er zoveel mogelijk een democratisch besluit kan worden genomen hetgeen nodig is voor een positieve voortgang. De voorzitter heeft de verantwoordelijkheid over het bestuur en wordt geadviseerd door de zakelijk en/of artistieke leiding. Voor al deze trajecten geldt dat de directie en voorzitter indien nodig, de uiteindelijke knoop doorhakken en bewaken dat de keuzes en acties kloppen bij de beoogde visie en ambities van De Noorderlingen.

Vertrouwenspersoon

Per 1 Januari 2021 hebben we officieel een Vertrouwenspersoon (gecertificeerd LIVP) benoemd en dat is helder gecommuniceerd per mail met de docenten, de leerlingen en hun ouders. Deze overdracht per mail herhalen we ieder jaar, alsmede in een live sessie. Hierin staat duidelijk omschreven wat we verstaan onder **ongewenst gedrag**; heel belangrijk is het emailadres waar iedereen zich kan melden die hiermee te maken heeft. Zowel in 2021 als in 2022 heeft de vertrouwenspersoon geen meldingen ontvangen.

TEAM EN DOCENTEN		FTE
Team		
Lotte Lohrengel	Artistieke directie	1,00
Nicolette Klein Bleumink	Zakelijke leiding	0,50
Herman van Keulen	Productieleiding, techniek, gebouwbeheer	0,80
Brenda Stavast	Algemene ondersteuning	0,40
Amarins Elzinga / Stèfanie Feijen	Communicatie	0,20
Sander Roux	Projectleider Filmschool (ZZP)	
Docenten		0,90
Brenda Hauer, Fabian van der Dussen, Kaz Schonebeek, Mariëtte Berbee, Lies van de Wiel, Mads Wittermans, Max Wind, Nathalie Roux, Nicole Bakker Cain, Sander Roux, Sara Scholten, Sieger Baljon, Tim van der Molen.		

BESTUUR		AANGETREDEN	HERBENOEMD	AFGETREDEN
Bartho Smit (m)	Voorzitter	19-09-2018	15-09-2021	
Lieke Ruijgers (v)	Penningmeester	06-02-2019	06-02-2022	
Douwe Zeldenrust (m)	Lid	25-09-2019	20-09-2022	
Carina de Vroome (v)	Lid	17-03-2020		
Liesbeth v/d Wetering (v)	Lid	13-09-2017	16-09-2020	19-05-2022
Maaïke Muller (v)	Lid	20-09-2022		
<i>(maximaal 2 termijnen van 3 jaar)</i>				

OVERIG		FTE
Alice Faber	Vertrouwenspersoon	Vrijwillig
Paraskevi Frasiola / Martina Dal Brollo	Facilitaire Dienst	Vrijwillig

ACTIVITEITEN

Opleiding

Opleidingsactiviteiten 2022

Een jongere die bij ons de opleiding volgt, bieden we de volgende activiteiten aan:

- Lessen: +/- 35 weken twee lessen van 2,5 uur per week
- Diverse masterclasses
- Workshopweekend
- Theaterbezoek
- Werkpresentaties
- Wijd Open – in huis festival
- Evaluaties
- Auditietraining
- Project Theater na de Dam
- Noorderzon festival
- Poolshoogte festival Deventer

Corona en lessen

Onze lessen konden in tijden van corona voor een deel live plaatsvinden en moesten voor een deel online. Door de lockdown december 2021-januari 2022 zijn we iets later gestart met het reguliere live programma en gingen we iets langer door tot de zomerstop. Waar we in 2021 nog vaak ons werk en plannen honderd keer aanpasten, we nieuwe vormen van lesgeven, produceren en presenteren ontwikkelden konden we in 2022 weer met de jongeren live maken, werken en spelen: kortom dát doen waar ons vak over gaat! We spreken niet over een achterstand in vak-ontwikkeling, maar we zien wel het effect op de spelontwikkeling en het welzijn van veel leerlingen. Gelukkig zagen we ook, zodra we weer live de vloer op konden, een gretigheid die een groeispurt in spel- en maakontwikkeling veroorzaakte. Met veel plezier konden we het seizoen afsluiten met werkpresentaties voor alle Noorderlingen.

Audities

Twee keer per jaar houden we audities. Die bestaan uit een workshop in drie delen: beweging, groepsimprovisatie en werken vanuit een meegebrachte tekst. We nemen jongeren aan voor de Introgroep bij wie we talent vermoeden, die gedreven zijn, die zich met lef opdrachten eigen durven te maken en het vermogen hebben om zich verder te ontwikkelen. Tijdens de Introperiode kijken we of de speler kan en wil doorstromen naar een van de drie fases in de vervolggroepen. Naast kwaliteit, talent en mentaliteit letten we bij de audities ook op diversiteit van de nieuw te vormen groepen: liefst veelkleurig, afkomstig van diverse achtergronden, diversiteit qua gender. Wij vinden het erg belangrijk dat er een goede balans is binnen de groepen. Werving wordt via diverse kanalen en contacten gerealiseerd.

Een vanzelfsprekende doorstroming vindt plaats via VRIJDAG, andere Jeugdtheaterscholen en ook via onze partners en projecten. We zoeken gericht naar talent in de noordelijke regio via contacten op scholen door actief De Noorderlingen als vooropleiding in de noordelijke regio onder de aandacht brengen. Hierbij intensiveren we in de toekomst ook onze contacten en activiteiten in de vier noordelijke provincies met andere jeugdtheaterscholen en ontwikkelplekken. We openen graag onze deuren voor zeer talentvolle jongeren van buiten om zo de juiste schakel te vormen voor jongeren met talent en ambitie richting het Kunstvakonderwijs.

Afgelopen jaar hebben we voor onze focus op diversiteit en inclusie middels samenwerkingsprojecten als Look, Kunstwerf educatie en Back2Back onze stappen kunnen vervolgen binnen een verscheidenheid aan scholen en jongerenplekken. Zo ontmoeten we verschillende jongeren, ontmoeten jongeren elkaar en weten ze hun weg naar ons beter en makkelijker te vinden.

De geografische spreiding van de huidige spelersgroep (90 op 23 december 2022) komt overeen met een, door de jaren heen, vrij constant beeld:

Provincie Groningen 87%
 Provincie Drenthe 10%
 Provincie Friesland 3%

In 2022 kwamen er 60 jongeren op de audities af.

De auditanten kwamen voor:

20% uit de provincie Drenthe
 4% uit de provincie Friesland
 33% uit de provincie Groningen
 43% uit de stad Groningen

PRESENTATIES			AANTAL
11 juni	Groningen	De Noorderlingen	400
18 december	Groningen	De Noorderlingen	400
AUDITIES			AANTAL
5 maart	Groningen	De Noorderlingen	31
10 september	Groningen	De Noorderlingen	30
AUDITIETRAINING			AANTAL
9, 10, 11 december	Groningen	De Noorderlingen	14

Productiegroep

Activiteiten

Voorstellingen

In willekeurige volgorde:

- 1 theaterzaalvoorstelling
- 1 voorstelling/maatschappelijk project
- 1 vrij blok
- 1 locatievoorstelling

Algemeen

- Training en masterclasses
- Auditietraining
- Bezoek openbare repetities/voorstellingen partners
- Bijdrage in marketingconcept en -uitvoering
- Ondersteunen opleiding – ontwikkelen skills docentschap – lessen geven Stormgroep
- Initiëren van activiteiten voor De Noorderlingen
- Participeren bij projecten culturele instellingen Groningen

Productiegroep 2021/2022

Maud Renzenbrink
Jente Rikken
Dick Kingma
David Sabelis
Sanne Bouma
Nicky Schroor
Timo Lammers

Productiegroep 2022/2023

Nicky Schroor
Lars Traas
Ida Boxem
Franka Krol
Eerin Middelkamp
Britt Bosma
Bluma Hoenders
Alex Rona
Pascha Berezikov

Corona en voorstellingen

In verband met laatste loodjes van corona werkte de Productiegroep het eerste deel januari van het jaar live en gezamenlijk in het pand en was het nog even spannend of alles doorgang kon krijgen, als ook hun audities op het Hbo. Een aantal projecten werd uitgesteld en kon later in het jaar alsnog plaatsvinden. Bij de eerdere lockdowns vervielen geplande speelbeurten en maakten we de omslag naar online presenteren. Vanaf december 2021 was er weer een lockdown en we pasten waar nodig onze repetities hierop aan; de Productiegroep werkte en speelde via het protocol Podiumkunsten. Gelukkig konden we vanaf 15 januari ons weer vrijer bewegen; verdere voorstellingen en processen stonden niet meer in de weg.

'Het wezen van theater bestaat uit het eeuwenoude recept van speler - kijker. Het eindresultaat van onze voorstellingen ligt niet alleen in wat er op de vloer getoond wordt, maar juist in de verbeelding van het publiek. De inbreng van elke kijker is anders en samen met wat er op de vloer gebeurt, ontstaat de werkelijke theaterbelevenis.'

Regisseur Erik Vos

Voorstellingen

Veelzijdig, energiek en intens

Onze corebusiness is het opleiden van talentvolle jongeren die het theatervak in willen én het maken van producties. Maar wat betekent dat in de praktijk?

In dit hoofdstuk laten we zien welke concrete activiteiten en projecten we in het jaar 2022 hebben uitgevoerd. Met onze projecten geven we een goed beeld van de veelzijdigheid, de energie en de intensiteit van ons werk met talentvolle Noorderlingen.

EEN HUIS MET RAMEN **AANTAL**

27 april	Groningen	De Noorderlingen	65
28 april	Groningen	De Noorderlingen	67
21 mei	Groningen	De Noorderlingen	50
4 juni	Groningen	De Noorderlingen	49

VLAKKER DAN VLAK **AANTAL**

13 april	Rechtenfleth (DL)	Hermann-Allmers-Haus	115
5 juni	Bedum	De Buitenhof	100

RE: BUILDING **AANTAL**

4 mei	't Zand	Landgoed DeCamping	55
5 mei	't Zand	Landgoed DeCamping	45

WIJD OPEN **AANTAL**

21 mei	Groningen	De Noorderlingen	400
--------	-----------	------------------	-----

ROEK **AANTAL**

1 juli	Schipborg	FestiValderAa	<i>geannuleerd</i>
2 juli	Schipborg	FestiValderAa	<i>geannuleerd</i>
2 juli	Schipborg	FestiValderAa	150
3 juli	Schipborg	FestiValderAa	300

ALL THESE STORIES WE SIMPLY CANNOT UNDERSTAND **AANTAL**

22 augustus	Groningen	Noorderzon	214
23 augustus	Groningen	Noorderzon	214

LOOK **AANTAL**

2 november	Winschoten	Cultuurhuis De Klinker	132
16 november	Drachten	Schouwburg De Lawei	183
22 november	Veendam	Theater van Beresteyn	214
26 november	Groningen	Jonge Harten	405
30 november	Hoogezand	Kielzog Theater	176

TOTAAL 2022 **2.934**

Een Huis Met Ramen | *in het theater*

Stap binnen in de leegte.
Verwelkom je herinneringen.
Wortel in de ruimte.

Raak
thuis.

Leg een fundering met verhalen en ervaringen.
Bouw een nieuw heiligdom op.
Zorgvuldig brutaal.

Hier valt de zon zonder kloppen binnen.
Hier gaan de eerste eieren nog gelegd worden.

Barst,
van de energie.

Zorg dat het bloed stroomt waar het niet gaan kan.
Want dan,
verdrijft de verbeelding de eenzaamheid.
Gaan we de uitdaging aan,
In het spanningsveld,
Het avontuur,
Het nieuwe.

Samen met regisseur Lies van de Wiel worden de eerste theatrale herinneringen op de Kunstwerf geboren.

CREDITS

Spel | Sanne Bouma, Dick Kingma, Timo Lammers, Maud Renzenbrink, Jente Rikken, David Sabelis, Nicky Schroor **Regie** | Lies van de Wiel **Regie assistent** | Ayan Egal
Techniek, geluid & vormgeving | Herman van Keulen **Kostuums** | Freja Roelofs
Beeld | David Sabelis **Publiciteit** | Amarins Elzinga

Vlakker dan Vlak/Flacher dan Flach | *internationaal*

Uit welke klei kom jij? Duitse en Nederlandse jonge makers ontmoeten elkaar in het project Vlakker dan Vlak om deze vraag te onderzoeken. Onze eigen Productiegroep en het theatergezelschap Das Letzte Kleinod treden buiten de landsgrenzen en verbreden gezamenlijk hun horizon.

In deze zoektocht heeft het gecombineerde gezelschap zich letterlijk ondergedompeld in het Duitse plaatsje Rechtenfleth en het landschap eromheen. Van wadlopen, tot koeien melken, struinen over de dijken, verhalen ophalen uit het dorp, tradities uitpluizen en theater maken; de plaats waar Das Letzte Kleinod wortelt is van alle kanten belicht. Daarin zijn overeenkomsten gevonden met de plaats en omgeving waar De Noorderlingen wortelt: Grunn.

Beide geografisch gevestigd in een zeeleilandschap, dat ooit door de zee werd overspoeld en enkel door de bouw van dijken bewoonbaar werd gemaakt. Maar ook in klimaatverandering, in duurzame energie, in elkaar en in de consequenties op het eigen leven zijn overeenkomsten te vinden. Meer dan je verwacht.

nder artistieke leiding van makers uit beide landen is in Duitsland in april 2022 een eerste theatrale presentatie gemaakt van alle vergaarde inzichten. Deze presentatie zal begin juni zijn weg naar Nederland vinden op het moment dat Das Letzte Kleinod samen met de Productiegroep onze Groningse klei zal komen onderzoeken.

Recht zo die gaat, op zoek naar het dorpse, de gemeenschap, het landschap waar je vandaan komt, waar je heen gaat, waar je blijft en vooral naar de overeenkomsten en verbinding.

CREDITS

Spel | Sanne Bouma, Dick Kingma, Maud Rinzenbrink, Jente Rikken, David Sabellis, Nicky Schroor, Timo Lammers, Omid Daoud, Claudia Galiano, Karla Gäbler, Sabiha Hamid, Vincent Lenkeit, Ronja Marquardt, Paulina Zachow. **Projectleider** | Lotte Lohrengel en Juliane Jenssen
Project coördinatie | Jens Siemssen en Nicolette Klein Bleumink **Regie** | Sara Scholten en Richard Gonlag **Muziek en techniek** | Herman van Keulen **Publiciteit** | Amarins Elzinga

Re:Building | Theater Na de Dam

Een groep van 8 Groningse jongeren maakt onder leiding van docerend theatermaker Tim van der Molen een voorstelling over wederopbouw. Op voormalig voetbalveld Landgoed DeCamping in 't Zandt spelen ze een muzikale, chaotische en speelse voorstelling over thuiskomen, herinneren en toekomstdromen.

Ze trekken lijnen tussen het verleden en het heden, want wanneer houdt iets op en begint de toekomst?

Wat gebeurt er als je thuiskomt na een traumatische gebeurtenis – zoals een oorlog – in een nieuwe wereld die nog veel op de oude lijkt?

En hoe herinneren we ons verleden?

Die vraag is nu misschien wel belangrijker dan ooit.

Tijdens de dertiende editie van Theater Na de Dam zetten bijna 400 jongeren in 34 projecten door heel Nederland zich in om ook dit jaar 4 mei van extra betekenis te voorzien. Van Sittard tot Groningen en van Leiden tot Enschede klinken voor even de stemmen van toen in het nu.

CREDITS

Spel | Manon Everts, Elin van der Lei, Eerin Middelkamp, Nienke Pettinga, Suzanne Versteeg, Sky Winklaar & Marijn van der Wijk **Regie** | Tim van der Molen **Dramaturgie** | Jolien Akkerman
Licht | Cerian Mason **Muziek** | Ilaya Esajas **Productie** | Rianne van Gogh & Fiana de Raaf
Met dank aan | Het NNT, IVAK, Landgoed DeCamping

WIJD OPEN | Vrij blok

We gooien onze deuren op de Kunstwerf wijd open en dit is jouw open invitation!

Zaterdag 21 mei gooit De Noorderlingen – Vooropleiding Theater de deuren WIJD OPEN! Spelers en makers nemen hun nieuwe rovershol op de Kunstwerf theatraal in. Een 'open huis' festival dat af én onaf werk toont: van solo tot expo, van film tot muziek. Ervaar wat De Noorderlingen is, doet en maakt!

PROGRAMMA

Presentatie premièrefilm Filmschool

Sanne Bouma | DISSONANT

Nicky Schroor | EN PASSANT

Jente Rikken | VERPOTTEN

Dick Kingma | PS: IK LIG IN EEN DISTEL

Maud Renzenbrink | MAUDIOTOUR - op een kier

David Sabelis | TRAV 12

Timo Lammers | DE MOORD OP IVAN ILJITSJ

Voorstelling: Een Huis Met Ramen

ROEK | *FestiValderAa*

Na dit theaterseizoen vliegen ze uit. In hun laatste vier weken samen zet de Productiegroep van De Noorderlingen nog alles op alles om speciaal voor FestiValderAa een locatievoorstelling te maken en te spelen die je meevoert in een rondcirkelende zwerm op zoek naar een plek om te landen. ROEK.

Alleen lucht en vogels.

Nog voordat alles begon.

Geen plek om te landen.

Ze cirkelen rond en rond.

In een kring met hun hoofden gebogen over wat daar ligt.

Al die herhalingen naar wat hen bindt en uiteendrijft.

Voor hen uit duikt een pikzwarte vogel en hij lacht om zijn doel.

Roekeloos,
krassend,
oorverdovend,
gerust.

Het spel is stilgelegd.

In de verte klinkt aandachtig gezang.

Speciaal voor FestiValderAa maken en spelen de Noorderlingen: ROEK. Met tomeloze energie, soms woest, soms verstild, met hun poten in de klei en hun vleugels in de lucht.

Ons FestiValderAa avontuur werd door de stikstofproblematiek en het vergunningenbeleid van het festival, Staatsbosbeheer en de Provincie een pittige klus. Het liep van helemaal-niet-meer-kunnen-spelen, wat je te horen kreeg vier uur vóór de première, naar in één dag op een nieuwe locatie de voorstelling aanpassen en toch tot wasdom komen. Wat een inzet en veerkracht van alle medemogelijk-makers. Trots!

CREDITS

Spel | Sanne Bouma, Dick Kingma, Timo Lammers, Maud Renzenbrink, Jente Rikken, David Sabelis, Nicky Schroor **Regie** | Lotte Lohrengel **Muziek** | Fabian van der Dussen **Kostuums** | Freja Roelofs **Techniek en vormgeving** | Herman van Keulen **Assistent dans** | Myrthe Weehuizen **Publiciteit** | Amarins Elzinga

All these stories we simply cannot understand | Noorderzon

Gooi westerns, film noir en rom-coms op een hoop en duik samen met ons midden in een performance over film vs. real life!

Wat hebben westerns met The sound of music te maken? Wat heeft film noir te zeggen tegen de romantische komedie?

Once upon a time in Hollywood... kwamen The Godfather en de avant-garde er samen simpelweg niet uit.

In 'All these stories we simply cannot understand' tonen een veelheid aan filmgenres hun perspectief op de wereld. Soms begrijpelijk, soms totaal ongrijpbaar. Wat kunnen zij ons leren over de 'echte' wereld om ons heen, en hoe we naar haar kijken?

Deze vragen staan centraal in de innovatieve film-performance die tot stand komt in een bijzondere samenwerking tussen jonge theatermakers (en oud-Noorderlingen!) Emma Vermeulen en Just van Bommel en De Noorderlingen.

CREDITS

Spel | De Noorderlingen **Concept & regie** | Emma Vermeulen, Just van Bommel **Techniek** | Herman van Keulen

LOOK | Project

LOOK is een bijzonder project dat plaatsvond tussen september 2021 en december 2022. Met een divers team van makers onderzochten we vanuit de Deep Democracy methode samen met jongeren de norm middels het in- en uitzoom vermogen van ons mensen in een wervelwind van gesprekken, een installatie, workshops en theater. Look is een meerjarig samenwerkingsproject (voortraject, scouten en voorstelling) met De Steeg en Jonge Harten en Gebied B met de De Noorderlingen als hoofdproducent om een zo'n divers mogelijke groep jongeren te bereiken, verhalen te delen en hen een podium te bieden. Waarbij we educatiemakers de ruimte gaven om met een team een concept te ontwerpen, te try-outen, te perfectioneren en uit te voeren. Daarnaast bood het project de kans om tot een verdiepende en duurzame opbouw van samenwerking en talent in de regio te komen, te scouten en een podium te bieden.

We ontmoetten jongeren in drie fases:

1. Up Close - Interventies op school

Door middel van prikkelende interventies ging ons team van makers in gesprek met jongeren. Samen onderzochten ze welke norm er heerst op school en hoe ons daartoe te verhouden. Het originele plan was om dit onderzoek te laten afspelen in de openbare plekken van de school en in de mentoruren. Het liefst met een aantal gerichte klassen om mee de diepte in te gaan. Door corona zagen de scholen helaas niet de mogelijkheid om ruimte te maken voor ons. Andere dingen, vooral het inhalen van lesstof, was belangrijker. Daarom hebben we ons plan aangepast en geopperd om er 'te zijn', om het onderzoek te doen in de tussenruimte. Het tussenuur, de pauze, in een leeg lokaal of op uitnodiging van de mentor in het mentoruur. Dit bleek een schot in de roos. Er bleek veel interesse voor het onderzoek naar de norm en vooral docenten zagen de noodzaak van het leggen van focus op het groepsproces na een tijd van alleen thuis zitten. Een deel van de interventies van het onderzoek lagen vast en een aantal werd ter plekke door ons team ontworpen als volgende stap in het onderzoek. Zo stonden er bijvoorbeeld de hele week twee poorten voor de ingang van iedere school waartussen gekozen kon worden. Kies je voor *I fit in / I am different?* Naast leerlingen van de school bereikten we ook docenten/werknemers. Tijdens onze aanwezigheid spotten we leerlingen die mee wilden spelen in de voorstelling LOOK over 'de norm'.

We bezochten met *Up Close* de volgende scholen: Simon van Hasselt (Try-Out), Kamerlingh Onnes, Ronerborg, Wesselgansfort, Rutger Kopland en Stadslyceum Groningen. Daarbij hebben we in totaal +/- **1000** jongeren bereikt.

2. Distance - Installatie in de openbare ruimte

We reisden door de provincie met de installatie *Distance* en spotten jongeren die buiten 'de norm' vielen. Deze jongeren werden uitgenodigd om mee te spelen in *LOOK* - de voorstelling. Publiek kon inchecken bij een incheckbalie en mocht vervolgens plaatsnemen in een spiegelende uitkijktoren. Een plek waar je niet gezien wordt maar wel alles kan zien. Door middel van een soundscape werd het publiek door een gedachtenexperiment er heen geleid. Een oefening in uitzoomen en het hele plaatje zien. Het inzicht dat ze opdeden schreven ze op en deelden dit met andere voorbijgangers door ze op de zijkant van de incheckbalie te prikken. *Distance* stond in het Groninger Forum op de VMBO dag (**150** deelnemers), op de *STAGE*dag (**100** deelnemers) van het Jonge Harten festival in Groningen, Veendam, Zuidhorn, Stadskanaal en Hoogezand.

>>> [TEASER Voorstelling LOOK](#) <<<

De uitkomsten en inzichten van beide onderzoeken werden teruggekoppeld op het speciaal opgezette Instagram account en doorgegeven aan het team dat de voorstelling maakte.

De spelersgroep samenstellen: Zo'n zestig gescoute jongeren werden uitgenodigd voor masterclasses op de Kunstwerf, veertig jongeren zijn gekomen om te ontdekken of ze mee wilden doen aan het project. Deze jongeren leverden input voor de voorstelling: *LOOK*. Meer dan dertig jongeren kregen uiteindelijk een plek op het podium als maker en speler. Samen met spelers van De Noorderlingen en De Steeg waren zij de acteurs van de voorstelling. De rest van de jongeren ervaaerde Look als toeschouwer en beleefde hoe hun onderzoek werd vertaald naar een bijzonder theaterstuk.

3. LOOK - De voorstelling

In een klinische ruimte opgebouwd uit regels en tegels verzamelt een groep jonge mensen. Ze gaan het experiment aan en onderwerpen zichzelf en elkaar aan een norm. De norm: dat wat de meeste mensen denken, vinden of doen. Voor ze het goed en wel doorhebben katapulteren ze zichzelf een surrealistische wereld in. Een wereld waarin onbegrijpelijke afspraken, ongeschreven wetten en beperkende keurslijven de scepter zwaaien. Wie is in staat om zijn eigen grenzen te bewaken en wie raakt er verstrikt in een web van andermans mening en oordeel?

LOOK gaat over de noodzakelijkheid en waanzin van de norm. Over datgene wat er gebeurt met mensen die zichzelf niet binnen bepaalde regels en tradities willen of kunnen puzzelen. Vol overgave zoomt de groep in op de pracht van verschillen en zoomt uit naar de wereld waarin men meer en meer op elkaar wil lijken.

Wordt de soms verkrampte zoektocht naar identiteit ons onmogelijk gemaakt omdat we ons opsplitsen in 'wij' en 'zij'? LOOK onderzoekt.

Spel | Alex | Alex | Anna | Bente | Bluma | Britt | Céline | Cheikh | Divine | Dylan | Eerin | Foske | Franka | Ida | Joan | Keith | Lars | Luna | Maaike | Madelief | Mame Aïda | Marin | Mayra | Milo | Nicky | Pascha | Roald | Rosan | Salma | Yordanos **Regie** | Gregory Caers **Kostuums en vormgeving** | Gerbrand Bos **Techniek** | Herman van Keulen **Lichtontwerp** | Wil Frikken **Productie** | Nathalie Roux **Publiciteit** | Stéfanie Feijen, Amarins Elzinga **Conceptmakers project LOOK** | Karlijn Benthem, Sara Scholten, Karin Noeken, Lotte Lohrengel **Met dank aan** | Provincie Groningen, Prins Bernhard Cultuurfonds Groningen, Beringer Hazewinkel Groningen, Gemeente Eemsdelta, Scholten Kammingafonds, Stichting het Roode- of Burgerweeshuis, Fonds voor Cultuurparticipatie.

OP HET BIVANERIJ INHO, DINKES IS VET DE NORM OM.

MERKKLEDING TE DRAGEN

LAAT VAN JE HOREN

Ik herken dit.	53%
Ik denk er anders over.	47%

STADSKANAAL!

BEDANKT VOOR ALLE MOOIE INZICHTEN

TIJD VOOR EEN GESPREK OP VOETEN!

HET INZICHT DAT:

Het is best... Leefbaar om... gewoon... in... een... school... te... zijn... wat... je... wilt... zeggen

Wie herleidt dat?

HET INZICHT DAT:

Het moet ook zijn... als... een... meer... met... elkaar... kunnen... bespreken...

HET INZICHT DAT:

Ik wil het, daarvoor als mensen hun... niet... te... zeggen...

Wat doen of dragen de meeste mensen bij jullie op school?

3X RADEN WAAR DISTANCE VANDAAG STAAT.

ER IS DIT:

EN ER IS DIT:

DE KANAL, VAN DE AL DE DINGEN.

Ik herken dit.	7%
Ik denk er anders over.	93%

OP HET @STADSLYCEUM IS HET DE NORM OM

JE TE LATEN BEINVLOEDEN DOOR ANDEREN

LAAT VAN JE HOREN:

Ik herken dit.	53%
Ik denk er anders over.	47%

WE HAVE ENTERED THE BUILDING!

FION DAT WE WELKOM ZIJN, DEZE HELE WEEK ONDERZOEKEN WE OP HET @CSCWESSELGANGFORT DE NORM.

* DE NORM: DAT WAT DE MEESTE WEEK WELKOM ZIJN

WAAROVER SPREEK JIJ JE NIET UIT, MAAR IS IETS WAT WEL GEZEGD MOET WORDEN?

OP HET @STADSLYCEUM IS HET DE NORM OM

EEN CRUSH TE HEBBEN

LAAT VAN JE HOREN:

Ik herken dit.	95%
Ik denk er anders over.	5%

DE NORM HIER OP SCHOOL LIJKT TE ZIJN:

OM DE BEER ALS LIEVELINGSDIERTJE TE HEBBEN

WAT JIJ?

Ik heb een beer.	21%
Ik heb een ander dier.	31%
Ik heb geen dier.	48%

CHWESSEL CHECK H

LARS AL GESPOTT CHECK DEZE WEEK NOG BIJ MI IN OP HET @CSCWESSELGANGFORT

IS EEN GESPREK OVER HIE WE OMGAAN MET DE MINDER, EN DE WERKGEHEID ERDENS GOED VOORT

WAT DENKEN JULLIE?

Ja	64%
Nee	16%

WUTSER KOPLAND

DIT IS "DE CRODDESTE MONDEN" KLAS VAN DE @WUTSERKOPLANDSCHOOL

VOOR ALS DE EEN PUNT WILT MAKEN, ZONDER ONDERBROKEN TE WORDEN!

UITSPREKBON

ROE OP ROE OP

SPREEK JE UIT!

Daar me er meer van!

OP HET @CSCWESSELGANGFORT IS HET DE NORM OM.

MEER MOSLIM TE ZIJN DAN CHRISTEN

LAAT VAN JE HOREN

Ik herken dit.	
Ik denk er anders over.	

DAT WAT DOOR DE MEERDERHEID VAN DE MENSEN NORMAAL OF BELANGRIJK GEVONDEN WORDT.

IS DE NORM OP HET @CSCWESSELGANGFORT

THIS COULD BE YOU!

Er is dat je leert wie je bent door je te verhouden tot de norm

&

Er is dat de norm mensen tegenhoudt om zichzelf te zijn

‘LOOK’ kantelt de norm in een kakelbonte maskerade

RECENSIE THEATER

Wiggele Wouda

Ontmoet mensen. Maak een praatje. Mensen die je niet kent, geef je een hand. Toon respect, geen medelijden. Schuil als het regent. Wees nooit afhankelijk [...].” Nee, dit is geen nieuwe tekst van popgroep Doe Maar, gevonden in het nalatenschap van Henny Vrienten als vervolg op een van zijn vele protestliederen tegen autoritaire opvoeders uit de jaren tachtig. Dit is de openingsmonoloog van *LOOK*, een gezamenlijke voorstelling van Gebied B, De Steeg, Jonge Harten theater Festival & De Noorderlingen.

Een jonge actrice staat helemaal alleen in een lege, witte wachtkamer van een kliniek. Of is het een wachtkamer van een psychiater? Of is het de wachtkamer voor het leven dat voor jongeren nog zo ver weg is? Wie zal het zeggen. In ieder geval staat ze daar minutenlang instructies en geboden op te sommen waarmee ze kennelijk geconfronteerd wordt. Door ouders, door school, door instanties, door de samenleving.

Op het moment dat je denkt: dit duurt te lang, nu weet ik het wel, gaat ze toch door

Irritatiesnaar

En op het moment dat je denkt: dit duurt te lang, nu weet ik het wel, gaat ze toch door. Daarmee raakt ze precies de irritatiesnaar die jongeren ook ervaren als ze al die goedbedoelde tips te horen krijgen van mensen die in het leven al gevorderd zijn. Een ervaren en duidelijk begin van een voorstelling die over normdwang gaat, gedrag, groepsdruk, bewustwording, maar eigenlijk ook over verbinding: hoe communiceer ik nu echt?

LOOK is in feite één grote maskerade van uitgedoste types en figuren. Zo'n kleine dertig jonge acteurs spelen uiteenlopende vaak tekstloze scènes in die wachtkamer waarin bepaalde normen heilig zijn verklaard. Het imposante wit van de vloer, de wanden, de stoelen, staat immers geen kleur toe! Maar door hun spel worden die normen gekanteld en uitgekleeft tot hun ware essentie, zonder de waarden eronder geweld aan te doen. En zo ontleden ze een aantal keuzes die voor hen door de buitenwereld zijn opgelegd. Of het nu om een koekje gaat dat je moet eten met chopsticks, hoe je je koffie moet drinken of hoe je je eigenlijk dient te kleden en te gedragen.

Een scène uit **LOOK**, een geestelijke voorstelling van Gebied B, De Steeg, Jonge Harten Theater Festival & De Noorderlingen. Foto: Niels Kruis

Taxatie

Het meest expliciet hoe je als mens, als jongere, steeds weer wordt getoerd, is het moment dat er een soort auditie wordt gedaan. Ietsiedy wordt naar voren geroepen om iets te zeggen voor de microfoon, maar wordt al vroegtijdig afgewezen omdat hij of zij te laat is, te lang, te groot, te los, te dik, noem maar op.

Niemand past bij de norm. De sneeuwafucht snijdt door je ziel. Maar de jongeren laten zo wel zien hoe zij systemen en structuren ervaren en hoe moeilijk het is om geaccepteerd te worden als je afwijkt van wat wij als normaal beleven. Tijdens de optoches gaan de spelers dan ook even helemaal uit hun dak in vol ornaat, kakelbont mooi: zwart, wit, roze, geel, dik, als travestiet, mager, ma-

ch. Een minutenlang applaus nemen ze - terecht - in ontvangst.

Gebied B, De Steeg, Jonge Harten & De Noorderlingen zijn creatieve instellingen uit Groningen. Zij faciliteren elk op hun eigen wijze voor jongeren niet alleen de betekenis van theater, maar vooral ook de kracht van verbreding. **LOOK** is daarvan een indrukwekkend voorbeeld

dat met overtuiging en vooral veel plezier als expositie wordt gespeeld. **LOOK** is dan ook meer dan het kijker waard!

LOOK door Gebied B, De Steeg, Jonge Harten & De Noorderlingen, De Looij in Grachten, 90 bezoekers. Deze voorstelling is nog te zien op 22 november (Veerdans), 26 november (Groningen) en op 30 november (Hoogezand)

DE KUNSTWERF | *Een nieuw (t)huis, geweldige burens, midden in de stad*

De culturele verzamelplek van Groningen

Maar liefst negen organisaties kun je vinden op deze culturele verzamelplek: Club Guy & Roni, Noord Nederlands Toneel, NITE, De Steeg, De Noorderlingen, Het Houten Huis, Jonge Harten, Noordpool Orkest en Gebied-B. Dat past allemaal want de Kunstwerf bestaat uit meer dan alleen het nieuwe zwart-witte gebouw. Ook de machinefabriek, villa B en het oude reguleurshuisje maken deel uit van de werf.

Gemeente Groningen, bedankt!

Tot 2022 waren we versnipperd over de stad gehuisvest. Sommige van de panden waarin we zaten, waren in slechte staat en voor publiek onzichtbaar. Door het ontbreken van repetitieruimtes repeteerden we vaak ver van huis, waardoor de mensen op kantoor en de acteurs maar af en toe bij elkaar naar binnen liepen. Wethouders van Cultuur en Ruimtelijke Ordening signaleerden dit ook. Ze benadrukten het belang van goede huisvesting bij de gemeente: als Groningers mogen we best trots zijn op de gevarieerde cultuur die we maken en daarvoor bieden we een goede en mooie ruimte. Samen met de architecten, met ons en de buurt, smeedde de gemeente plannen voor een bruisende plek vol cultuur, dans, theater en muziek.

Hier zijn we thuis

Nu is de Kunstwerf ons huis, waar volop ruimte is voor magie, absurditeit en muziek. Hier bedenken we projecten, maken en repeteren we voorstellingen, ontwikkelen we educatie en houden we kantoor. Het is fijn dat we allemaal bij elkaar zitten. We ontmoeten onze burens in de tuin om een samenwerking te bespreken of informatie uit te wisselen. Bovendien zijn we nu veel beter zichtbaar voor de buitenwereld.

Samen met alle bewoners van de Kunstwerf en de Gemeente Groningen organiseerden we een spectaculaire opening en een rondleiding voor genodigden, mede-mogelijk-makers, burens en geïnteresseerden. Naast een buitenperformance, speeches van de wethouders en architecten was er een rondleiding met theatrale inkijkjes bij alle gezelschappen.

>>> www.kunstwerfgroningen.nl <<<

SAMENWERKING

'De deuren van ons huis staan wagenwijd open! Echt van waarde zijn we als we onze passie en expertise zichtbaar delen, ontwikkelen en versterken samen met anderen'

Lotte Lohrengel (Plan van Aanpak 2017-2020)

We werken intensief samen en kijken altijd open om ons heen naar mogelijke samenwerkingspartners. Met verschillende doelstellingen. Enerzijds richten we ons op samenwerking die ons artistiek, inhoudelijk en organisatorisch kan verrijken. Anderzijds zoeken we partners met als doel maatschappelijk draagvlak, diversiteit en inclusie, kostenbeheersing en vergroting van onze groei en verdienvermogen. Dat betekent dat we dus ook samenwerken met diverse en onconventionelere partners.

Onze samenwerkingspartners en coproductanten in 2022:

- Back2Back
- VRIJDAG
- NNT
- Club Guy & Roni
- Theater na de Dam
- IVAK
- Festival Jonge Harten
- Grand Theatre
- Noorderzon
- De Steeg
- Het Houten Huis
- Station NOORD
- Das Letzte Kleinod
- Noordstaat
- ZZP diverse makers
- De Wijk de Wereld
- Internationale schakelklassen Groningen (ISK)

Vier stagiaires van het Mbo namen in 2021/22 en één stagiaire in 2022/23 deel aan de Productiegroep, In de lesgroepen volgden ook een aantal Mbo-studenten lessen, net als twee spelers van de PDC van NITE. Vanuit het HBO en MBO is er een team stagiaires betrokken bij Project Look.

Back2Back

Van mei t/m juli 2021 lanceerden we vanuit de Noorderlingen een filmreeks gemaakt door, voor en met jongeren uit het Noorden. Stilstaand bij de dodenherdenking op 4 mei Theater na de Dam en Ketikoti op 1 juli, eindigen we de filmreeks in de zomer met een blik op de toekomst. Verschillende makers en jongeren geven deze korte video's vorm en geluid. Kaatsend tegen de muur van het verleden gaan ze op zoek naar verhalen van nu en kijken ze vooruit. Hiervoor richtten we Back2Back op, een samenwerkingsverband van De Noorderlingen Vooropleiding Theater, NITE, Jonge Harten Theaterfestival & Theater De Steeg. Een initiatief om middels artistieke projecten een diversiteit van verschillende groepen jongeren elkaar te laten ontmoeten en te creëren. Hierbij is ondertussen ook Noordstaat betrokken.

Tijdens de jongeren *STAGE*dag op 23 april 2022 van Jonge Harten theaterfestival presenteerden we de filmreeks in fulldome 3D-koepeltheater DOT aan ruim honderd jongeren en docenten/makers.

Wij gaan graag duurzame verbindingen aan binnen de culturele keten in het Noorden en daarbuiten. Wij luisteren en kijken met open blik naar de samenleving waar we zelf onderdeel van zijn en kiezen onderwerpen die ook voor jongeren van belang zijn. De nauwe samenwerking, het samenleven en wederzijds leren van elkaar zal alle deelnemers inspireren. Het werken met jonge mensen met verschillende culturele achtergronden en een uiteenlopende theaterervaring, waarbij ze van elkaar leren en elkaar inspireren, is een grote meerwaarde. De noodzaak om actief bij te dragen aan een inclusieve samenleving en de wens om een nieuwe generatie jongeren én publiek samen te brengen maakt dat we Back2Back ieder jaar opnieuw blijven vormgeven. In het jaar 2022 hebben we vooral geïnvesteerd in gesprekken om nog meer duiding te geven aan deze samenwerking.

BACK2BACK

DE
NOORDER
LINGEN
vooropleiding
theater

JONGE
HARTEN
Theater
Festival
Groningen

THEATER
DE STEEG

Station Noord

Wij zijn partner in Station Noord, het netwerk voor de ontwikkeling van podiumkunстtalent in Noord-Nederland (Friesland, Groningen, Drenthe). We ondersteunen nieuwe makers om in het Noorden zich te ontwikkelen en hun carrières op gang te brengen. Ons netwerk bestaat uit (inter)nationaal opererende podiumkunstorganisaties met sterke regionale wortels: Club Guy & Roni, De Noorderlingen, Garage TDI, Grand Theatre, Het Houten Huis, Jonge Harten Festival, Loods13, Meeuw Jonge Theatermakers, Noorderzon Performing Arts Festival, Noord Nederlands Orkest, Noord Nederlands Toneel, Oerol, PeerGroup, Explore the North, Welcome to the Village en Oranjewoud en Tryater.

Naast onze rol in het netwerk betekent dit concreet ook voor ons:

- Bieden van ontwikkelplaatsen voor professioneel talent dat een artistiek product wil creëren met jonge mensen;
- Gebruikmaken voor ons eigen programma van de (inter)nationale makers die in Groningen voor projecten aan het werk zijn.
- Theaterontmoeting Noord weekend voor jongeren.

In het jaar 2021 en 2022 hebben we samen met Station Noord actief Philippe Cahrpit begeleid, die ondertussen is toegetreten tot de tweejarige makersregeling in Groningen en faciliteren we waar nodig repetitieruimte.

Kunstwerf educatie

Al jaren spreken de educatiemakers en directies van podiumkunстinstellingen met elkaar over het gezamenlijk oppakken van de thema's publiekswerk, educatie en actief benaderen van nieuw publiek. Vanuit deze gedeelde missie en vanuit onze inspirerende werkplek ontwerpen we actief projecten en aanbod die de eigen kernopdracht aanvullen als ook overstijgen. De Noorderlingen draagt zeer actief bij aan de inhoudelijke invulling en ontwikkeling van het initiatief Kunstwerf educatie. De instellingen bundelen de krachten met elkaar en het onderwijs/sociale domein/K&C met als doel een zichtbare, sterke en toegankelijke cultuur in Groningen.

Voor 2023 worden twee ZZP'ers betrokken voor het verdere ontwerp en uitvoering. In 2022 hebben er o.a. de volgende gezamenlijke Kunstwerf educatieactiviteiten plaatsgevonden.

- Kijkje op de werf
- HBO Kunstvakonderwijs – we ontvingen derdejaars studenten van de opleiding Docent Theater Arnhem en Artez Zwolle en de NHL voor een workshop en gesprek.
- Scholen bezoek o.a. Harens lyceum – op een dag 120 jongeren workshops op de hele kunstwerf gegeven door makers van de instellingen.
- Het gebouw als inspiratie ontmoetingsplek voor o.a. (inter) nationale Architecten, magazines, fondsen, gemeentes en organisaties.

Van Groningen naar Gaza en terug

Stichting Groningen-Jabalya, NNT/Guy & Roni, Het Houten Huis, De Noorderlingen, De Steeg, Grand Theatre en Jonge Harten. We brengen artistieke input naar TheaterDayProductions in Gaza en bekijken en bespreken via live streaming elkaars voorstellingen. We werken toe naar een coproductie zodat TheatreDayproductions ook naar Groningen kan komen.

NOORDERLINGEN BUITEN DE DEUR

We organiseren activiteiten voor jong talent en hun (theater)docenten/makers uit Groningen, Friesland, Drenthe.

Filmschool - meivakantie

Voor alle jonge filmfanaten die zich willen ontwikkelen in het vak is De Noorderlingen in 2021 van start gegaan met een tof project: De Filmschool. Het is bestemd voor iedereen tussen de 15 en 21 jaar die geïnteresseerd is in het filmvak en zich hier onder professionele begeleiding verder in wil verdiepen. In de meivakantie leerden de deelnemers alle ins en outs van het filmvak en een eigen korte film maken. Zes dagen lang bezig met allround film maken: van camerawerk, acteren, scenario, vormgeving, regisseren tot monteren. Vanaf september 2022 zijn de reguliere masterclass reeksen voor een jaartraject gestart. Filmschool heeft een eigen artistiek coördinator.

Theaterontmoeting Noord

Ons partnerschap binnen **Station Noord** biedt de kans om met Meeuw jonge theatermakers, Garage TDI en Loods 13 nieuwe dingen uit te proberen, met ontwikkeling en samenwerking als uitgangspunt. Hier komen jongeren in aanraking met elkaar en met nieuwe werkvormen. De Station Noord-makers kunnen hun eigen specialisme verdiepen en overdragen. Door de coronapandemie waren geen concrete jongeren activiteiten mogelijk. Ook in het jaar 2022 hebben we nog geen vervolg kunnen ontwikkelen. Er is gekozen om eerst een educatiehub (traject voor educatiemakers) te creëren en in de komende jaren gaan we de verdieping voor de jongeren en makers hieraan koppelen.

Poolshoogte festival

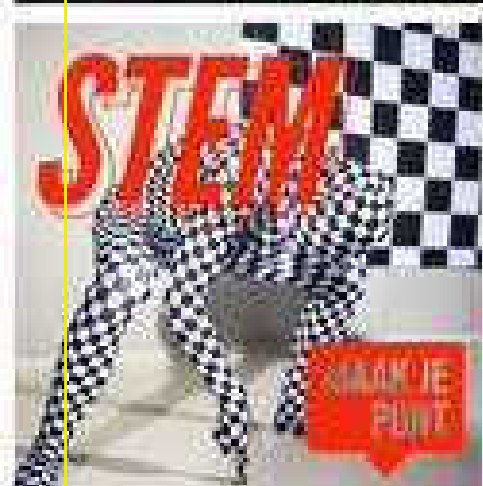
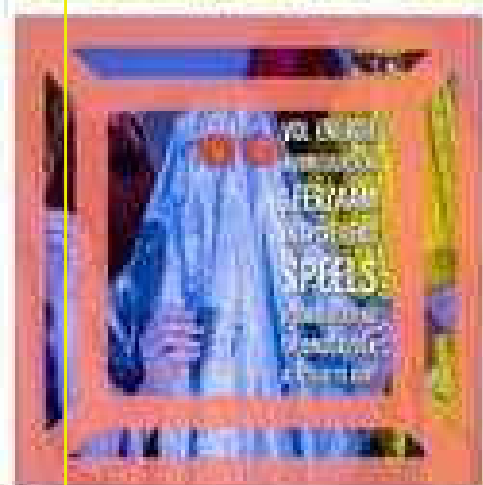
Tijdens Poolshoogte nodigt het Theaterschip professionele organisaties uit die zich bezighouden met talentontwikkeling van jongeren binnen de podiumkunsten, om vervolgens met een groep jongeren en docenten/makers naar Deventer te komen. Een weekend lang werken de jongeren samen. Er is voor alle deelnemende groepen ruimte voor het tonen van (korte) voorstellingen, het geven en volgen van masterclasses en uitwisseling in de vorm van bijvoorbeeld nagesprekken. De programmaonderdelen werden ingevuld door het Theaterschip, SubSub, De Gasten en de Noorderlingen.

Auditietraining

Auditietraining voor jong 16-21-jarig talent, ter voorbereiding op de audities van de kunstvakopleidingen in Nederland en België. De auditietraining wordt gegeven door de ervaren docenten Brenda Hauer en Koen Jantzen. Deelnemers zijn de Productiegroep-leden van De Noorderlingen en jongeren van buiten ons huis zoals Vrijdag en de Mbo Artiest Noorderpoort.

Het **16+ traject** regionaal/landelijk, **Mbo** en specifiek aanbod voor **scholen** hebben we als pilot gedraaid in 2022. I.v.m. corona en vertraging nieuwbouw moesten we dit eerder uitstellen. Op dit moment zitten we in een evaluatie van de geboden pilot en in nauw gesprek met de Steeg en Noorderpoort in welke vorm we dit een vervolg willen geven. Gesprekken hierover voeren we ook actief samen met de samenwerkingspartners van Back2back en de Kunstwerf.

HOE LATEN WE ONSZELF ZIEN

FINANCIËN

Structurele en incidentele subsidies

De Noorderlingen ontvangt in de periode 2021-2024 structurele bijdragen van het Fonds voor Cultuurparticipatie (FCP), de provincie en de gemeente Groningen en vraagt voor afzonderlijke projecten incidentele subsidies en bijdragen aan. Het FCP draagt € 100.000 structureel bij aan De Noorderlingen en incidenteel € 75.304 compensatie én voor de projecten Look en Vlakker dan Vlak. Van de provincie Groningen ontvingen we met indexatie voor 2022 € 106.900,-. De bijdrage van de gemeente Groningen was in 2022 € 79.500,- structureel (met accres) en € 48.011 huursubsidie. Daarnaast zijn er incidentele bijdragen ontvangen voor de inrichting en producties van diverse fondsen: BeringerHazewinkel, ScholtenKammaing, Prins Bernhard Cultuurfonds Groningen, Roode of Burgerweeshuis, Fonds ten behoeve van de landbouw Groningen, Dr Vaillantfonds en Stichting Zabawas.

Eigen inkomsten

In 2022 heeft De Noorderlingen 25% (2021: 23%, 2020: 22,5%) eigen inkomsten gerealiseerd. Dit is licht gestegen ten opzichte van voorgaande jaren. Onze producties leveren met recettes en uitkoopsommen in beperkte mate publieksinkomsten op. Voor de opleiding betalen leerlingen per halfjaar een bijdrage; deelnemers aan de Productiegroep betalen jaarlijks een bijdrage naar draagkracht van minimaal € 1.100. Er zijn in 2022 meer deelnemersbijdragen ontvangen omdat we op de nieuwe locatie meer deelnemers lessen kunnen laten volgen. Voor 2022 een stijging van 28% ten opzichte van 2021.

We geven gemiddeld elf lessen per week. De meeste deelnemers hebben (na schooltijd) twee keer per week twee en half uur les. We kunnen beperkt groeien in aantal deelnemers, omdat zowel de groepen vol zitten als de tijdsloten waarop de lessen plaatsvinden. Een les per week kost € 130 per halfjaar voor een deelnemer, twee lessen € 260 (incl. btw). De jongeren die op woensdagmiddag 1,5 uur les hebben betalen € 110 per halfjaar. De deelnemersbijdrage stijgt met de indexatie. Gemiddeld 10% van de deelnemers is ondanks bijvoorbeeld het Jeugdsport en Cultuurfonds niet in staat om de bijdrage te betalen. Het Jeugdsport en Cultuurfonds draagt maximaal € 450,- bij per seizoen en indien een deelnemer gedurende het gehele seizoen deelneemt zijn de kosten € 520,-. Het resterende deel kan vaak niet voldaan worden door de thuissituatie.

Op de nieuwe locatie is gebruik door anderen beperkt mogelijk. We hebben een aantal bijeenkomsten gefaciliteerd voor de gemeente Groningen op 10 november 2022 en voor Fonds ZOZ op 1 december 2022; daarnaast hebben we in ons gebouw repetities van Het Houten Huis, De Steeg, het Noordpoolorkest en een voorstelling tijdens het Jonge Harten Theaterfestival mogelijk gemaakt. De verwachting voor 2023 is dat er nog enkele deelnemers bij gaan komen in het totale aantal en dat we het beperkte gebruik door anderen van onze locatie voort kunnen zetten. Daarbij realiseren we ons dat het inzet en tijd van het vaste kernteam vraagt en meer schoonmaak en onderhoud van het gebouw.

Uitgaven

De uitgaven van De Noorderlingen beslaan grotendeels personeelskosten (vaste en tijdelijke arbeidscontracten en op freelancebasis) en huisvesting. Er zijn verder met name kosten ten aanzien van de producties. Deze uitgaven worden alleen gedaan indien daar incidentele subsidies en bijdragen voor beschikbaar zijn.

Per 1 januari 2021 is het personeel met een arbeidscontract aangesloten bij het pensioenfonds Zorg en Welzijn conform de CAO Toneel en Dans die we als De Noorderlingen zoveel mogelijk volgen. De rekenregel voor ZZP'ers wordt toegepast. De docenten op ZZP basis ontvangen in 2022 een vergoeding van € 35,- per uur en een vergoeding van een half uur voor de ontwikkeltijd voor een les. De vergoeding stijgt in ieder geval mee met de indexatie conform CAO Toneel en Dans. Voor het jaar 2023 is een eenmalige verhoogde stijging naar € 37,50 per uur afgesproken vanwege de inflatie en vergoeding van uren voor aanwezigheid bij vergaderingen en presentatiemomenten. Daarnaast zijn er coördinatoren gekomen voor de Filmschool.

Sinds 1 april 2022 vinden alle activiteiten plaats aan de Bloemsingel 10B te Groningen. De uitgaven inrichting nieuwbouw heeft voor het grootste gedeelte in 2022 plaatsgevonden, maar was al gestart in 2021. Dankzij incidentele fondsen hebben we de inrichting kunnen realiseren. Naast inkoop van materialen en inzet van professionals hebben we ook veel zelf gedaan. Dat was goed omdat we ons daarmee ook het gebouw eigen maakten en goed voor het teamgevoel.

Van het positieve exploitatieresultaat van € 28.697 is € 5.947 toegevoegd aan het Eigen Vermogen, dat hiermee toeneemt tot € 28.748 ten behoeve van de productie Melkwoud (€ 9.400) en de bestemmingsreserve huisvesting (€ 23.000). Voor de inrichting nieuwbouw zetten we voorjaar 2023 de laatste stap met Ledverlichting en stapelbare tribunestoelen na een benefietmoment.

Ten aanzien van de WNTnorm kan gemeld worden dat alle vergoedingen ruim onder de norm blijven.

TOT SLOT

2022 was opnieuw een bewogen en bevlogen jaar. Zo hoort het ook! We zijn gelukkig bevrijd van de coronaperiode, maar dat neemt niet weg dat de sector ontwricht is. Dat zorgt voor grote uitdagingen. Uit onderzoek blijkt dat er grote zorgen zijn over het psychisch welbevinden van jongeren. Postcoronatijd zijn creativiteit en veerkracht broodnodig. Juist nu spelen De Noorderlingen een belangrijke rol; we bieden onze jonge generatie perspectief. Onze lessen op maat en persoonlijke aandacht creëren community en verbinden.

Meer dan ooit willen we de creativiteit van jongeren voeden. Dat is ons belangrijkste doel. Daarnaast ligt onze focus op het vormgeven van de Fair Practice, de ontwikkeling van onze werkwijze en het creëren van een gezonde en geïnspireerde werksfeer voor onze zzp'ers. Positief en proactief streven we de toekomst tegemoet.

We verheugen enorm om ons plan van aanpak 2021-2024 uit te voeren, vanuit onze visie op talent. Nu al ervaren we de weelde van de bemanning van 'de Kunstwerf' samen met de andere culturele partners. Voor een plek waar we ons werk nog verder kunnen ontplooien, hopen we nog meer verdieping en slagkracht uit de vanzelfsprekende samenwerking te verwerven. Met steun van onze structurele en incidentele subsidiegevers en met ons eigen ondernemerschap en onze eigen visie op koers, ontwikkelt onophoudelijk ons werk met veelzijdige, energieke en talentvolle Noorderlingen.

Al bijna 40 jaar Vooropleiding in Groningen, wat een rijkdom!

WORDT VERVOLGD!

The word 'Moi' is written in a large, bold, and highly textured black font that resembles hand-drawn ink or charcoal. The letters are thick and have irregular, slightly jagged edges, giving it a raw and expressive appearance. The 'M' is the largest, followed by the 'O', and the 'i' is smaller and positioned to the right.